

gore spomenuti omjer neposrednih ratnih žrtava i demografskih gubitaka, koji se mogu dobiti iz Vogelnikovih podataka, proizlazi da je u cijeloj Jugoslaviji moglo stradati oko 9.000 Roma, a prema Lahu to bi ispalо znatno manje od 7.000. Da netko u šali zbroji te podatke, dobio bi manje od trenutačne brojke stradalih Roma prema jasenovačkom popisu.

Prema popisu iz 1948. godine, u Hrvatskoj je bilo 405, a u Bosni i Hercegovini 442 Roma.¹² Prema podatcima iz mrežnoga jasenovačkog popisa, ubijeno je oko 14.000 Roma kod kojih je navedeno da su rođeni u Hrvatskoj. Primjerice, Z. Despot navodi da je prema podatcima Komisije za sakupljanje podataka o žrtvama NOR-a Republičkoga odbora Subnora Hrvatske iz 1950. godine život izgubio 5.341 Rom.¹³

- 1 Antun Milić, Koncentracioni logor Jasenovac 1941-1945., Dokumenta, Knjiga III, Narodna knjiga, Beograd i Spomen-područje Jasenovac, 1987. Pogovor str. 701 (pdf)
- 2 Vladimir Žerjavić, Yugoslavia-Manipulations With the Number of Second World War Victims, Croatian Information Centre <http://www.hic.hr/books/manipulations/manipulations.pdf>
- 3 Savezni zavod za statistiku „Žrtve rata 1941-1945. (Rezultati popisa), Beograd, 1966. <http://www.muzejgenocida.rs/images/01zrtve%20rata%201941-1945.pdf>
- 4 Blanka Matković, M. Koić, Nikola Banić, Ruše li podaci JUSP-a Jasenovac optužnicu i presudu Dinku Šakiću? (1), Hrvatski list, 22.12.2016. str. 31-39.
- 5 [https://hr.wikipedia.org/wiki/Babinac_\(Ivanska](https://hr.wikipedia.org/wiki/Babinac_(Ivanska)
- 6 https://hr.wikipedia.org/wiki/Hudi_Bitek
- 7 [https://hr.wikipedia.org/wiki/Gradišće_\(Generalski_Stol](https://hr.wikipedia.org/wiki/Gradišće_(Generalski_Stol)
- 8 <https://hr.wikipedia.org/wiki/Novačka>
- 9 https://hr.wikipedia.org/wiki/Novi_Jankovci
- 10 Savezni zavod za statistiku „Žrtve rata 1941-1945. (Rezultati popisa), Beograd, 1966. <http://www.muzejgenocida.rs/images/01zrtve%20rata%201941-1945.pdf>
- 11 Jozo Tomasevich, Rat i revolucija u Jugoslaviji 1941-1945: Okupacija i kolaboracija, EPH i Novi Liber, 2010., Dodatak: Uništenje jugoslavenskih Roma str 675-678. (recenzija Ivo Banac, za izdavača Nino-slav Pavić i Slavko Goldstein, urednik prof. dr. Ivo Goldstein)
- 12 https://sh.wikipedia.org/wiki/Popis_stanovništva_1948._u_FNR
- 13 <https://blog.vecernji.hr/zvonimir-despot/ljudski-gubici-hrvatske-u-drugom-svjetskom-ratu-koje-su-prouzroclili-okupatori-i-njihovi-pomagaci-brojdbeni-pokazatelji-procjene-izracuni-popisi-1028>

Možemo zamisliti kako su „subnoraši“ pedantno popisivali žrtve, ali čak i takvi popisali su 2.6 puta manje romskih žrtava nego što trenutačno ima Roma iz Hrvatske u jasenovačkom popisu u kojem je i oko 900 romskih žrtava navodno rođenih u Bosni i Hercegovini. To znači da je oko 90 posto hrvatskih Roma ubijeno u Jasenovcu, a samo oko 10 posto Roma iz Bosne i Hercegovine, stvarno samo iz Bosne jer se ne navode Romi rođeni u Hercegovini. To bi značilo da je oko 7.000 Roma iz Bosne i Hercegovine ubijeno negdje drugdje, a ne u Jasenovcu. Čime bi se mogao opravdati ovakav drastičan nesrazmjer u postupanju prema hrvatskim i bosanskim Romima? Jesu li bospanski Romi masovno ubijani negdje drugdje i ako jesu, gdje? U pretvodnim tekstovima pokazano je nekoliko

primjera: da su u velikome broju bosanski Romi, tj. tzv. „bijeli cigani“ bili tretirani kao i ariveci i nisu potpadali pod rasne zakone, čak su i neki čija je rodbina dokazala da su „bijeli cigani“ bili na popisima za puštanje iz logora. Objašnjenje za ovu misteriju s „nestašnim“ brojkama čini se prilično jednostavnom. Pretpostavka je da se dio bosanskih Roma na popisu poslije rata izjasnio kao Muslimani, a znamo i da se dio bosansko-hercegovačkih Muslimana na popisu poslije rata izjasnio kao Srbi pa je to vjerojatno učinio i dio Roma. Isti se princip može pretpostaviti i za Rome iz Hrvatske, naročito za one doseljene u Hrvatsku tijekom vladavine srpskog kralja. Pretpostavka je da se dio njih izjasnio kao Srbi. Dio Roma koji su živjeli u istočnom dijelu Srijema koji je nakon rata od Tita i komunista oduzet Hrvatskoj i dan Srbići više nisu bili zabilježeni na popisima u Hrvatskoj pa je i komunističkim prekrapanjem granica administrativno došlo do smanjenja broja Roma u Hrvatskoj. Sve navedeno ukazuje da je izrazito preteran broj romskih žrtava u Jasenovcu.

Autori čiji su podaci korišteni u ovome tekstu – Milić, Žerjavić, komunistički popisivači, subnorovci, Lah, Vogelnik, pa ni Tomasevich u izdanju čije knjige u Hrvatskoj su sudjelovali Goldsteini – sigurno se ne mogu nazvati revisionistima, a ipak njihovi podaci pokazuju sav absurd jasenovačkoga popisa. Kao i mnogo puta do sada pokazalo se da su mitovi neotporni na znanstvene podatke i proračune i da ih na životu može održati samo politička transfuzija.

Ne lutajte, samo je jedan
www.hkv.hr

HSP-ov drugi i posljednji pokušaj uvrštenja Lustracijskoga zakona na dnevni red Sabora 1999.

KAKO BI IZGLEDALA DANAS HRVATSKA

da je izglasan i proveden HSP-ov prijedlog Zakona o lustraciji

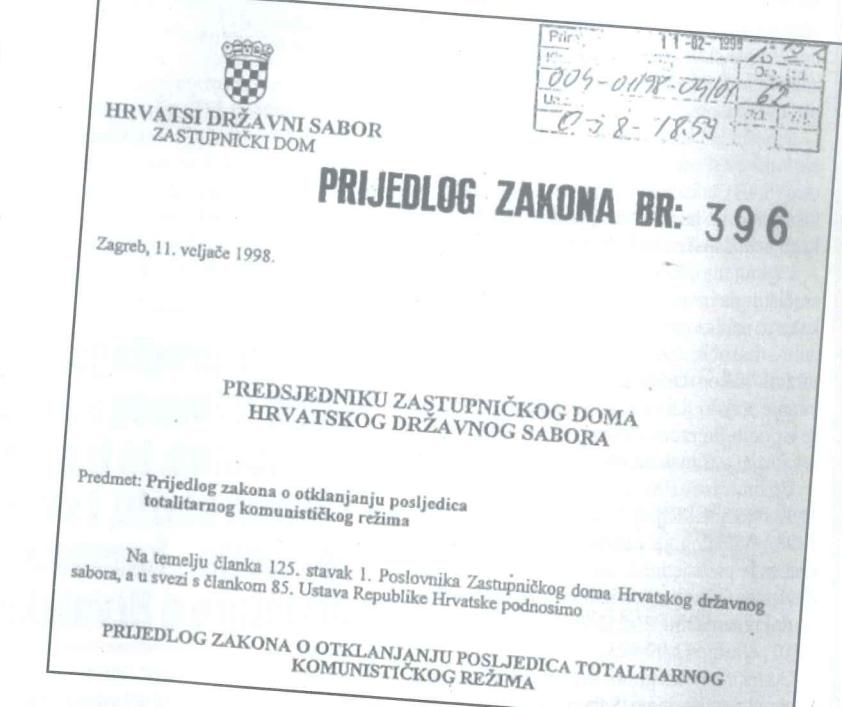
Hrvatska bi, sigurni smo, bila poštedena međunarodnoga sramočenja i trošenja novca na izgubljene parnice, 'lex Perković' i mitova o 'ustaškim gujama', protuhrvatski dje-latnih veleposlanika i istaknutih kroatologa koji javno negiraju postojanje hrvatskoga jezika i rade na njegovu zatiranju, unutarnje pljačke i pola milijuna iseljenih građana Hrvatske

Pišu: MR. SC. BLANKA MATKOVIĆ i DRAGOMILA POŠA, članice Hrvatske družbe povjesničara 'Dr. Rudolf Horvat'- Zagreb

U tekstu pod naslovom 'Kako je HDZ rušio prijedloge HSP-ovih lustracijskih zakona 1998. godine', objavljenome u Hrvatskom tjedniku 27. srpnja 2017., osvrnuli smo se na događaje iz 1998. kada je Hrvatska stranka prava prvi put uputila u saborsku proceduru Prijedlog zakona o otklanjanju posljedica totalitarnoga komunističkog režima.

Drugi i posljednji put, HSP će isti Prijedlog zakona iznijeti pred Zastupnički dom Sabora u jesen 1999. godine. Protivnici uvrštenja toga Prijedloga na dnevni red Sabora, odnosno zastupnici koji su uložili prigovore, bit će iz istoga kruga kad i godinu dana ranije, dakle iz redova Hrvatske demokratske zajednice, a i argumenti i rezultati glasovanja također će biti slični.

Niti mjesec dana nakon sjednice na kojoj je glasovano protiv lustracijskoga zakona, umi-

prismostru i strah. Gospodarstvo u kolapsu, vođeno od ljudi sposobnih jedino za postavljanje šumskih zasjeda, neprekidni očaj i siromaštvo, često na rubu gladi, masovnu emigraciju itd. Ukratko, zaostalu „balkansku tiraniju“ i „azijsku satrapiju“, a ni u kom slučaju Europu, uspešno gospodarstvo, demokraciju o čemu danas upravo oni govore. Udbaši, KOS-ovci, SDB-ovci i slični, tih su olovnih godina uhoodili, progonili, zatvarali i mučili ljudi, odnosno ubijali bez zadarske svakog u domovini ili iseljeništvu tko se Partiji Jugoslavije suprotstavio mišljenju, riječu i djelom. Sva to zla činili su po analogu svojih nadređenih u Partiji, koji su držali za cir, a to je diktatura proletarijata opravdava sve, baš sve. Neshvatljivo je da se ljudi nonšalantno odnose prema zlu koje su nanijeli komunisti, a istodobno je normalno danas progonti nacističke zločince. Ovdje je malo prije rečeno da prevladamo ... 2. svjetskog rata, ovo nije zakon ... 2. svjetski rat, ali ako je tako, onda ako se sudilo Dinku Šakiću, može se barem u Hrvatskom parlamentu otvoriti rasprava i o zločinima koji su pod komunizmom učinjeni u Hrvatskoj. Još je dođuše razumljivo kad to nerazumijevanje pokazuju poneki Francuzi, Englezi ili Amerikanci, pa govorite o komunizmu kao pogrešnoj uzvjetbi jedne navodno dobre ideje. No neshvatljivo je kada vodeći ljudi hrvatske politike, Hrvati za progon komunističkih zločinaca pokazuju sasvim drugačiji stav, pogotovo je neshvatljivo da danas bilo kome ovo sve treba govoriti i objasnjavati. Svega 10 godina nakon pada Berlinskog zida i nakon odlaska ... scene, posljednih pokušaja stvaranja tzv. socijalizma po mjeri čovjeka, jer je ono prije toga bilo socijalizam po mjeri životinja. Ipak, tu treba biti precizan. Nonšalantni su i zaboravni prema zločinima komunizma upravo oni koji najbolje znaju koliko je zla komunistički režim nanio Hrvatskoj. Uostalom stara kineska izreka kaže: „Čovjek koji zna za pogrešku, a ne želi je ispraviti, sigurno je i sam greješio, drugim riječima, sigurno je i sam bio upleten u tu pogrešku.“ Naime oni koji su u Hrvatskoj najzaboravniji i najskloniji zastarjevanju tih zločina, oprostu i zaboravu su ljudi koji su bili stupovi toga režima ili su to pak ljudi koji pored svojih današnjih interesa i interesa njihovih partnera ne žele otvaranje tog komunističkog ormana užasa.

Stigli su čak i prigovori iz dijela oporbenih redova, da je predlaganje lustracijskog zakona predizborni potez. Ovo je vrlo ciničan i bezobrazan, a u isti mah i glup odgovor. Naime HSP ovaj zakon po prvi put je stavio u saborsku proceduru još početkom 98., dakle skoro 2 godine prije izbora. Tada su ga zajedničkim snagama skinule s dnevnog reda, kao što će biti i danas i HDZ i stranke šestorice, mada tada nije bilo predizborni vrijeme. Uostalom, svi zakonski prijedlozi koje je ovih par godina HSP uputio u saborskiju proceduru, bili su odmah od pojedinih ljudi označavani kao predizborni potez, mada su npr. kod Zakona o pobačaju upućeni 96. godine, tj. 3 pune godine prije izbora. Izjaviti da je predlaganje lustracijskog zakona predizbor-

ni potez znači ili ne razumjeti demokraciju, ili se možda time želi reći da su zakoni predani u proceduru u izbornoj godini manje vrijedni ili manje važni. Naime, predizborni vrijeme je svo vrijeme od izbora do izbora, dakle čitave ove 4 godine i za nas u HSP-u kampanja doista traje sva to vrijeme. Uostalom, ako je predlaganje lustracijskog zakona predizborni potez, što je onda Prijedlog zakona o povratku duga umirovljenika, čiji su predlagatelji upravo danas bili kolege, što sam ja podržao da dode na dnevni red.

Najzanimljiviji je komentar kako je predlaganje lustracijskog zakona zapravo primitivni dogo-

dio samo zato da zakon nikada ne uđe.../Govornik je isključen, ne čuje se./ tj. da bude uklonjen sa dnevnog reda sabora na isti način na koji su ga početkom 98. godine uklonili združenim snagama HDZ i šestorica, u želji da se o ovim temama nikada ne otvori saborska rasprava.

Ponavljajući po tisućiti put, sve HSP-ove zakonske prijedloge izrađuju HSP sam i svi su sklonjeni s dnevnog reda ili saborske procedure isključivo voljom većine HDZ-a. Zašto bi HSP radi nekakvog dogovora s HDZ-om ulagao toliki trud u izradu zakona, bilo bi to glupo i nerazumno. Međutim činjenica je da je gospodin Radoš i njegove kolege iz šestorice, dobro znaju zašto HDZ ne želi raspravu o ovom zakonu. No činjenica je i to da ni sam gospodin Radoš i njegove kolege iz HSLS-a i ostalih stranaka šestorice, iz nekih njima znanih razloga ne žele otvoriti ovu raspravu, pa jedva čekaju da posao, prljavi posao skidanja lustracijskog zakona s dnevnog reda, obavi HDZ umjesto njih.

I na kraju, završit ću. Stranka prava i njeni zastupnici i HKDU, tada činimo jedinstveni Klub HSP-a i HDZ-a, četiri godine nisu nikada napuštali sabornicu, svoj smo posao poštano i kvalitetno održivali, dok su neki znali biti po godinu dana izvan, davajući ostavke na svoje funkcije, a primajući plaću sva to isto vrijeme na funkcije za koje su dali ostavke. Ali ćemo mi danas u znak simboličnog prosvjeda, zbog skidanja ove točke s dnevnog reda, dok traže glasovanje napustiti sabornicu.

Hvala lijepo.

Predsjednik:

Za ispravak netočnog navoda javili su se uvaženi kolega Jelčić i Radoš. Ali moram napomenuti da prema Poslovniku u ovom sada momentu je moguće samo ispravak netočnog navoda, a ne polemika. Nema rasprave, nema polemike.

Uvaženi kolega Jelčić:

Akademik Antun Dubravko Jelčić: Gospodin Đapić poziva se na Brunu Bušića. Mogu se i ja pozvati na njega. Da je gospodin Đapić pročitao tekstove Brune Bušića onda bi vjerojatno video da je Bruno Bušić upravo zagovarao ovo što ja govorim. Bruna Bušića sam pozivao 1968. S njime sam razgovarao upravo o ovome bezbroj puta. I da je gospodin Đapić pročitao prije svega njegovu Bušićevu studiju Hrvatske ustaše i komunisti koji je izšao negdje 78. godine čini mi se u Washingtonu, ili njegovu veliku knjigu sabranih tekstova „Jedino Hrvatska“, tako se zove imena nekih 7, 8 stotina stranica, onda se ne bi pozivao na Brunu Bušića. Jer Bruno Bušić stoji upravo iza ovoga što sam rekao.

Predsjednik:

Hvala. Uvaženi kolega Radoš.

Jozo Radoš:

Dakle, gospodin Đapić moju izjavu stavlja u usta i HSLS-u, ja sam govorio u osobno ime, a pogotovo šestorici to nikako ne dolazi u obzir. Moja izjava nije bila povezivanje HDZ-a sa HSP-om, nego ostruktna činjenica da je jedan istaknuti član HDZ-a taj zakon u jednom dijelu

nosi naznačenih u Prijedlogu zakona.¹ Argument Dubravka Jelčića 1999. sličan je.

Činjenica je da hrvatskome narodu nije neophodan lustracijski zakon da bi proveo barem djelomičnu lustraciju. Lustracijski proces temelji se na povjesnim istraživanjima poput onih koje provode članovi naše udruge Hrvatske družbe povjesničara ‘Dr. Rudolf Horvat’ iz Zagreba. Objavljivanjem rezultata takvih istraživanja, hrvatskom narodu omogućuje se uvid u skrivenu istinu i time postavlja prvi temelj za uspješno provođenje lustracije. Možda je upravo u tome potrebno tražiti razloge sustavnih opstrukcija s kojima se naša udružica suočava u radu. Posljednji korak u lustracijskom procesu onemogućivanje je počinitelja zločina i svih onih koji su kršili ljudska prava da i dalje sudjeluju u vlasti. Taj korak odvija se na svakim izborima kada narod odlučuje hoće li birati one koje treba lustrirati ili ne. Lustracijski proces započinje povjesnim istraživanjem, a završava donošenjem ispravnih odluka na individualnoj razini i savjesnim pristupanjem demokratskom procesu. Ono što je Vladimir Šeks propustio reći je to da rezultati povjesnih istraživanja na temelju kojih građani mogu donositi ispravne odluke ovise o dostupnosti arhivskog gradiva, objektivnim znanstvenim istraživanjima i zaštiti znanstvenika i svih onih koji iznose istinu potkrijepljenu dokumentima i koji se usude misliti drukčije od zacrtanoga smjera vladajuće garniture. Na ovu problematiku osvrnut ćemo se u jednome od sljedećih tekstova.

Protivnici lustracijskog zakona 1998. i 1999., dakle, jednim dijelom nisu bili u pravu: oni su, naime, govorili kao da su arhivi SKH/SDP i pripadni iz razdoblja 60-ih – 80-ih godina bili već tada dostupni! A nisu bili u pravu ni u onome dijelu u kojem tvrde kako bi lustracija narušila pomirbu. Ako neki drže da se pomirba sastoje u tome da se na miru ostave oni koji su sebe, svoju djecu i unuke uz pomoć Komunističke ili koje druge partije ugnijezdili u upravnome i izvršnome aparatu države ili koji su nelegalno stečenim novcem hrvatskih građana izgradili karijere sebi i obiteljima, onda su oni loši interpreti pomirbe. Pomirba je trebala premostiti političke i nacionalne animozitete. Ona ne poziva na ukidanje prava.

Godine 2016. godine pitanje lustracije aktualiziralo se dolaskom na vlast HDZ-a, koji je ovoga puta zastupao potrebu lustracije i najavljivao donošenje zakona. Građani su takav stav pozdravili iako je bilo glasova koju su tvrdili da je za to prekasno. Drugi su, pak, uz finansijsku potporu hrvatske države pisali kako je lustracija već provedena 1990. godine i spominjali pedeset općinskih javnih tužitelja, a insinuirali ne samo tisuće ‘lustriranih’ nego i to kako lustracija danas cilja na nacionalne manjine i političke neistomišljenike (‘I kakva se onda lustracija danas traži u Hrvatskoj?’). Gledano iz nekog nakaradnoga ugla, imaju još Srba, Jugoslavena i ‘komunjara’ koje treba smijeniti...²

Što se tiče zločinaca i kršitelja zakona, tu je ovaj protivnik lustracije u pravu: za to ne treba lustracijski zakon jer za to postoji Kazneni zakon.

S time se slaže i bivši predsjednik RH Josipović koji podržava ‘procesuiranje zločina’, ali smatra da bi ‘neselektivno otkrivanje svih suradnika nekadašnje Udbe dovelo do destabilizacije društva’. Cjeloviti popisi suradnika iznenadili bi mnoge jer, kako navodi Josipović, ‘danas su neki od tih ljudi i među desnim i među ljevima, i među kulturnjacima i među crkvenim ljudima, i pitanje je ima li danas smisla destabilizirati državu otvaranjem tih frontova ako ne lovimo zločinče?’³ Zanimljivo je kako su g. Josipović 2. 8. 2016. bila poznata imena s popisa djelatnika Udbe, koji se, prema novinskoj vijesti iz 2017. ne će naći u materijalu predanom od strane SOA-e Hrvatskom državnom arhivu do kraja 2015. godine (Hrvatski državni arhiv, fond 1561, SDS RSUP SRH).³

Jozo Radoš

smatrao dobrodošlim i što se radi o elementima priljeve političke trgovine. To je moja teza i kod toga ostajem.

Predsjednik:

Dajem na glasovanje prigovor uvaženog zastupnika Dubravka Jelčića, da se iz dnevnog reda izostavi prijedlog zakona o otklanjanju posljedica totalitarnog komunističkog režima.

Tko je za ovaj prigovor? Hvala.

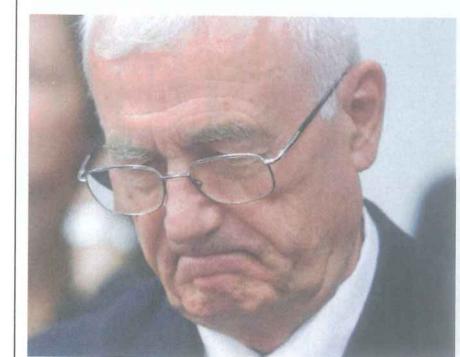
Tko je protiv?

77 je glasovalo za to da se ovaj zakon izostavi iz dnevnog reda. Prema tome, prihvatiло je prigovor, a samo dva glasa su bila za.

Ovime je Prijedlog zakona o otklanjanju posljedica totalitarnog komunističkog režima stavlen ad acta.

O političkoj zrelosti hrvatskoga naroda i pitanju koliko je službena lustracija danas uopće potrebna i provediva? I u kakvu obliku?

Podsjetimo se argumenta Vladimira Šeks-a iz 1998.: ‘Mi u HDZ-u smatramo da je na političkim strankama, da je na hrvatskoj političkoj javnosti, cjelokupnoj javnosti, da je na političkoj zrelosti hrvatskog naroda i svih građana Hrvatske da u jednom demokratskom postupku kod izbora procjeni i ocijeni hoće li davati povjerenje ljudima koje bi Hrvatska stranka prava željela eliminirati od obnaušanja niza dužnosti, naznačenih tih duž-

Josip Perković

Držimo kako se lustracija poglavito ima odnositi na dovođenje u red, odnosno reglementiranje mnogih ‘zapanjenih’ područja društvenoga života, čime bi se provela i pozitivna selekcija među (državnim) službenicima. U tome kontekstu potrebno je rasvijetiti povjesne događaje od 1941. do 1990., provesti reviziju profesionalnih karijera državnih i javnih dužnosnika kao i primatelja boračkih mirovin, analizirati posljedice privrednoga kriminala kojemu je Hrvatska ustavno izlagana od 1945. naovamo te neke druge teme o kojima ćemo opširnije pisati u sljedećim nastavcima.

Kad bi Hrvatska stranka prava danas pisala Prijedlog lustracijskog zakona, on bi sigurno izgledao znatno drukčije od onoga iz 90-ih godina s obzirom na promijenjene okolnosti u posljednjih 20 godina. Nemoguće je ne zapitati se kakva bi naša stvarnost bila da je taj zakon bio izglasан i proveden. Hrvatska bi, sigurni smo, bila poštedena na međunarodnoga sramoćenja i trošenja novca na izgubljene parnice, ‘lex Perković’ i mitova o ‘ustaškim gujama’, protuhrvatski djelatnih velesposlanika i istaknutih kroatologa koji javno neigraju postojanje hrvatskoga jezika i rade na njegovu zatiranju, unutarnje pljačke i pola milijuna iseljenih građana Hrvatske.

vor HSP-a i HDZ-a, tako misli moj kolega saborski zastupnik gospodin Jozo Radoš. Ovo je izvan svake pameti. Ne znam u kojem logičnom sustavu funkcioniše gospodine Radoš, iz čega izvlačite ovakove zaključke. Dakle, zašto bi HSP mjesecima izradivao zakon, kontaktirao sa kolegama u Poljskoj, Njemačkoj, Sloveniji i sve to skupa ra-